

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36020386	Marco do Camballón	Vila de Cruces	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CMSSC01	Atención a persoas en situación de dependencia	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0219	Empresa e iniciativa emprendedora	2023/2024	3	53	63

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	PAULA MARTÍNEZ BUSTO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Este módulo profesional contén a formación necesaria para desenvolver a propia iniciativa no ámbito empresarial, tanto cara ao autoemprego como cara á asunción de responsabilidades e funcións no emprego por conta alrea.

A formación do módulo permite alcanzar os obxectivos xerais aa) e ab) do ciclo formativo, e as competencias w) e x). Estas son:

aa) Utilizar procedementos relacionados coa cultura emprendedora, empresarial e de iniciativa profesional, para realizar a xestión básica dunha pequena empresa ou emprender un traballo.

ab) Reconocer os dereitos e deberes como axente activo na sociedade, tendo en conta o marco legal que regula as condicións sociais e laborais para participar na ciudadanía democrática.

w) Realizar a xestión básica para a creación e o funcionamento dunha pequena empresa, e ter iniciativa na súa actividade profesional.

x) Exercer os dereitos e cumplir as obrigas derivadas da actividade profesional, de acordo co establecido na lexislación vixente, participando activamente na vida económica, social e cultural.

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo versarán sobre:

-Manexo das fontes de información sobre o sector.

-Utilización de programas de xestión administrativa e financeira para pequenas e medianas empresas do sector.

-A realización dun proxecto empresarial relacionado coa actividade, que inclúa os elementos principais de marketing, previsións de carácter financeiro, e necesidades organizativas e de persoal.

O plan de empresa incluirá os seguintes aspectos:

Maduración da idea de negocio, localización, organización da producción e dos recursos, xustificación da súa responsabilidade social, plan de marketing, elección da forma xurídica, trámites administrativos, e axudas e subvencións.

O plan financeiro incluirá o plan de tesouraría, a conta de resultados provisional e o balance previsional, así como a análise da súa viabilidade económica e financeira.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descripción	Duración (sesións)	Peso (%)
1	INICIATIVA EMPRENDEDORA	Nesta unidade aprendemos a valorar a cultura emprendedora como fonte de creación de emplego e benestar social. Analizaremos o concepto de empresario, os seus requisitos, aptitudes e actitudes, definimos o risco como elemento inevitable de toda actividad emprendedora.Identificaremos o concepto de innovación. Os alumnos definen unha idea de negocio como punto de partida para a elaboración dun plan de empresa	6	5
2	DESEÑO DO MODELO DE NEGOCIO	Describimos e analizamos os elementos do entorno xeral e específico da empresa	15	30
3	MARKETING	Análise do marketing-mix e aplicación ao plan de empresa	10	15
4	FORMAS XURÍDICAS E CONSTITUCIÓN DA EMPRESA	Analizamos as distintas formas xurídicas de empresa e diferenciamos o seu tratamento	10	5
5	PLAN DE PRODUCCIÓN E RECURSOS HUMANOS	Estudo do plan de producción e recursos humanos	5	5
6	VIABILIDADE ECONÓMICO-FINANCIERA	Estudio dos conceptos básicos económico financeiros. Realización das previsões económicas financeiras no proxecto de empresa	10	20
7	ADMINISTRACIÓN DA EMPRESA	Estudio das obrigas fiscais e da documentación relativa á xestión da empresa	7	20

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	INICIATIVA EMPRENDEDORA	6

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	SI
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícone o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora.
CA1.4 Analízárónse as características das actividades emprendedoras no sector de atención a persoas en situación de dependencia.
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade.
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito de atención a persoas en situación de dependencia, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial.
CA1.8 Analízase a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de marketing.
CA2.12.1 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio e a presentación dos promotores

4.1.e) Contidos

Contidos
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de atención a persoas en situación de dependencia (materiais, tecnoloxía, organización da producción, etc.).
A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.
Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
A actuación das persoas emprendedoras no sector de atención a persoas en situación de dependencia.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito de atención a persoas en situación de dependencia.

Contidos

A persoa empresaria. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	DESEÑO DO MODELO DE NEGOCIO	15

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.
CA2.2 Analizouse o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.
CA2.3 Identifícaronse os principais componentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico.
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de atención a persoas en situación de dependencia en función da súa posible localización.
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada ca atención a persoas en situación de dependencia e describiríronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.
CA2.8 Identifícaronse, en empresas de atención a persoas en situación de dependencia, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.

4.2.e) Contidos

Contidos
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa de atención a persoas en situación de dependencia: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contorno específico dunha pequena ou mediana empresa de atención a persoas en situación de dependencia: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
Localización da empresa.
Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.
Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	MARKETING	10

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de marketing.
CA2.12.3 Elaborouse un plan de empresa que inclúa o plan de marketing
CA2.13 Identifícaranse os principais elementos que definen o marketing operativo e o marketing mix dunha empresa

4.3.e) Contidos

Contidos
Descripción dos elementos e estratexias do plan de producción e do plan de marketing.
Descripción dos elementos e estratexias do plan de marketing

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	FORMAS XURÍDICAS E CONSTITUCIÓN DA EMPRESA	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cómpren para desenvolver a actividade empresarial.
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa e determinándose as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector de atención a persoas en situación de dependencia.
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.
CA3.5 Diferencíouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.
CA3.6 Identifícaronse os trámites esixidos pola legislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.
CA3.7 Identifícaronse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa.
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de atención a persoas en situación de dependencia tendo en conta a súa localización.
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.

4.4.e) Contidos

Contidos
Formas xurídicas das empresas.
Responsabilidade legal do empresariado.
A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de atención a persoas en situación de dependencia.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	PLAN DE PRODUCCIÓN E RECURSOS HUMANOS	5

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.11 Describiríronse as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de atención a persoas en situación de dependencia, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de marketing.
CA2.12.2 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios e a responsabilidade social
CA2.12.2.1 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a organización do proceso productivo
CA2.12.2.2 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a organización dos recursos humanos
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.
CA4.5.1 Elaborouse o plan financeiro da empresa
CA4.5.2 Identifícaríronse as fontes de financiación da empresa
CA4.5.3 Analizáronse posibles fontes de financiamento empresarial no plan de empresa
CA4.5.4 Determináronse as necesidades de investimento no plan de empresa

4.5.e) Contidos

Contidos
Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos disponibles. Externalización de actividades da empresa.
Organización de recursos humanos
Descripción dos elementos e estratexias do plan de producción e do plan de marketing.
Descripción dos elementos e estratexias do plan de producción
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector de atención a persoas en situación de dependencia.
Análise das necesidades de investimento
Análise das fontes de financiamento

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	VIABILIDADE ECONÓMICO-FINANCIEIRA	10

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Analízárónse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
CA4.2 Describirónse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.

4.6.e) Contidos

Contidos
Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e razóns financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	ADMINISTRACIÓN DA EMPRESA	7

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resumos anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada coa atención a persoas en situación de dependencia, e diferenciáronse os tipos de impostos no calen
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa d
CA4.6 Entregouse o plan de empresa coerente cos distintos apartados realizados, en formato dixital e/ou papel e defendeuse o mesmo

4.7.e) Contidos

Contidos
Pautas para a elaboración e defensa do proxecto
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de atención a persoas en situación de dependencia: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliação positiva e os criterios de cualificación

-Mínimos exigibles:

Os mínimos exigibles foron marcados no apartado 4.c da programación para cada unha das unidades didácticas.

-Criterios de cualificación:

A nota trimestral calcularase como: 40% plan de empresa + 40% probas escritas + 20% actividades individuais.

Para superar cada trimestre o alumnado deberá acadar como mínimo 4,5 en cada unha das partes avaliadas, sempre e cando a media ponderada anterior sexa como mínimo de 5 puntos.

Nota final: O cálculo da nota final do módulo realizarase coa seguinte fórmula: 50%* Nota 1ºT + 50%* Nota 2ºT

Para a superación do módulo será imprescindible a superación de cada un dos trimestres. Se un/ha alumno/a é sorprendido/a copiando na realización dalgúnha proba escrita ou tarefa obterá unha cualificación de 0 puntos na correspondente proba ou tarefa e deberá recuperala no período establecido a tales efectos.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Se o alumnado non supera algúna das unidades didácticas terá dereito a recuperala(s) a través do seguinte procedemento:

a) CRITERIOS DE AVALIACIÓN AVALIABLES A TRAVÉS DO PLAN DE EMPRESA: O alumnado terá que presentar a parte correspondente ao plan de empresa non superada antes da avaliação final.

b) CRITERIOS DE AVALIACIÓN AVALIABLES A TRAVÉS DE ACTIVIDADES INDIVIDUAIS: O alumnado terá que presentar as actividades non superadas antes da avaliação final do módulo.

O alumnado que non supere o módulo no período ordinario, por ter algúna parte pendente, e que por tanto non accede á FCT deberá presentar as actividades pendentes no período extraordinario. Para isto, durante o terceiro trimestre realizaranse sesións de recuperación con dito alumnado e fixaranse os plazos de entrega das actividades.

Para aprobar será preciso acadar os mínimos establecidos no apartado 5 e a cualificación final obterase aplicando as ponderacións definidas en dito apartado.

Estableceranse prazos de entrega tanto para o plan de empresa como para as actividades individuais. No caso de que se entregue fóra de prazo (sen xustificación) considerase non presentado e por tanto debendo acudir aos procesos de recuperación establecidos anteriormente.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliação extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliação continua

Se algún alumno ou alumna, sempre seguindo os criterios xerais de avaliação, perdera o seu dereito á avaliação continua tería dereito a unha proba de avaliação extraordinaria. Esta proba deberá consistir na resolución dunha proba escrita sobre a totalidade dos contidos do módulo, con posibles preguntas de desenvolvemento, de elección de resposta múltiple e realización de actividades prácticas relacionadas cos contidos traballados ao longo do curso.

Esta avaliação extraordinaria terá sempre lugar logo da avaliação ordinaria correspondente do ciclo e deberá ser comunicada ao alumnado implicado no proceso coa antelación suficiente á súa celebración, ben sexa dun xeito verbal na aula ou con notificacións nos taboleiros de anuncios para o público coñecemento por parte do mesmo.

Para a superación da proba será preciso acadar unha puntuación mínima de 5 puntos.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

De xeito periódico, nas reunións de departamento que se celebren, irase facendo un seguimento do desenvolvemento da programación do módulo, co fin de comprobar a súa adecuación á planificación temporal inicial e ao grupo que se lle está a impartir. Ao mesmo tempo informarase do seguimento da programación nas reunións mensuais de ciclo.

Finalmente, realizarase o seguimento da programación na propia plataforma.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Nesta sesión, o profesor ou a profesora que se encarguen da tutoría dará a información disponible sobre as características xerais do grupo ou sobre as circunstancias específicamente académicas ou persoais, con incidencia educativa, de cantos alumnos e alumnas o compoñan, valorando tanto a súa situación actual como aquellas que puideran ser coñecidas polo aporte do seu expediente académico previo, por indicacións do departamento de orientación, por achegas da propia familia, etc.

Unha vez realizada dita avaliación inicial adoptaranse as medidas acordadas polo equipo docente do ciclo formativo e o departamento de Orientación.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Naqueles casos que se apreciara na avaliación inicial a presencia na aula de alumnado con necesidades educativas especiais, adaptacións de medios ou materiais, o profesor correspondente deberá poñer en coñecemento do equipo docente e das instances oportunas dentro do centro.

Unha vez valorada a situación por parte do persoal correspondente tomaranse as medidas oportunas, contando coa participación do persoal docente do módulo e aquellas outras persoas do departamento de Orientación ou persoal destinado pola Consellería de Educación aos efectos. Nesta atención á diversidade encadrarase toda aquela actuación educativa dirixida ás diferentes capacidades, ritmos de aprendizaxe, diferentes motivacións, situacións sociais, étnicas e de saúde do alumnado.

O docente, coa axuda dos medios humanos e materias que se poidan por á súa disposición, debe axustar a axuda pedagóxica e facilitar os recursos e estratexias necesarias para dar resposta ás diferentes necesidades educativas do conxunto do alumnado.

Os alumnos son diferentes no seu ritmo de traballo, estilo de aprendizaxe, coñecementos previos, experiencias, circunstancias e entorno, capacidades, etc. Todo isto sitúa ós docentes na necesidade de educar "en e para a diversidade". A LOE no artigo 71 do capítulo I, Título II, considera os seguintes casos de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo:

1.- Alumnos con necesidades educativas especiales.- E dicir, aqueles que requiran apoios e atencións educativas específicas derivadas da súa discapacidade ou trastornos graves de conduta (artigo 73 LOE). No primeiro caso (discapacidade), en función da mesma, tomaranse as medidas mas axeitadas para minimizalo problema, e conseguir o maior rendemento e integración.

2.- Alumnos con altas capacidades intelectuais. - No artigo 77 da LOE, contemplase que se flexibilizara a duración das distintas etapas dos sistema educativo, con independencia da idade do alumno. Neste caso concreto deseñaranse actividades especialmente motivadoras, relacionando conceptos, investigando feitos e creando retos que favorezan a creatividade e a progresión formativa destes alumnos.

3.- Alumnos con integración tardía no sistema educativo. - No artigo 78 da LOE describese o seguinte; garantirse a integración, como

mínimo, na idade de escolarización obligatoria, incorporándose o curso más axeitado as súas características persoais, coñecementos previos e apoios necesarios. Nestes casos proporanse agrupamentos que favorezan a integración no grupo. Prestarase grande importancia ó ámbito lingüístico, e deseñaranse actividades de dificultade progresiva coa finalidade de conseguir unha rápida adaptación do alumno.

Poderanse adoptar, de acordo coas indicacións do departamento de Orientación e das instancias da Consellería de Educación, medidas ordinarias de atención á diversidade (que non modifican os elementos prescriptivos do currículo) ou ben medidas extraordinarias de atención á diversidade (podendo modificar os elementos prescriptivos do currículo se así se considera oportuno e realizable dentro dos mínimos esixibles).

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Dentro de cada unha das unidades didácticas establecense os contidos actitudinais, cun conxunto de contidos educativos que estarán presentes na aula de forma permanente, xa que se refiren a problemas e preocupacións fundamentais da sociedade. Serán motivo de reflexión, e debate coa coeducación, e a interculturalidade como fondo, así como a interacción entre o alumnado e o profesorado para evitar a transmisión de prejuízos e o currículo oculto, sendo a guía que servirá para enmarcar a adquisición do resto dos contidos e aprendizaxe.

Traballaranse especialmente os seguintes:

1. Educación para o medio ambiente: O aproveitamento de recursos naturais de forma racional nos países, a reciclaxe e a reutilización a nivel individual (intentarse fomentar o uso de materiais reciclados), e no medio de traballo.
2. A educación no consumo racional e responsable no que se refire ás economías de mercado, e no traballo produtivo.
3. Respeito da dignidade e non explotación dos traballadores como posibles futuros/as empresarios/as.
4. Educación para a paz e a non violencia: A conciliación como sistema de solución de conflitos, a violencia sexista.
5. Educación para a saúde: Concienciación da prevención de riscos e a importancia da seguridade e hixiene nos traballos dentro da faceta produtiva dunha empresa.
6. A igualdade e non discriminación no acceso ó mercado laboral, nas categorías salariais e nas condicións de traballos, causa de nulidade dos despedimentos.
7. Análise das profesións con menor índice de presencia feminina para a incorporación como forza de traballo na empresa.
8. Emprego de ferramentas que respecten a propiedade intelectual dos autores. Promoción do emprego de software libre e non privativo, evitando o uso de programas que non sexan orixinais, para aquellas actividades que necesiten da utilización de ferramentas informáticas.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Dentro das actividades COMPLEMENTARIAS que se levarán a cabo ao longo do ano poderase contar con relatorios, conferencias (expertos de empresas, BIC-Galicia, Universidades, expertos en materias relacionadas coa xestión empresarial en distintas vertentes) ou algunha saída a organismos públicos (concello, Facenda, Seguridade Social, universidade, etc) ou empresas do entorno. Todas estas actividades serán levadas a

cabo dentro do horario escolar, co coñecemento e a pertinente aprobación do consello social. Estas actividades poderán ser organizadas polo departamento de Formación e Orientación Laboral en solitario ou ben conciuntamente coa participación doutros departamentos técnicos ou do departamento de Orientación.

Dentro das actividades EXTRAESCOLARES -que exceden do horario escolar- poderase organizar, conciuntamente con outros departamentos técnicos visitas a empresas do sector, centros de ensino, etc. Tamén caberá a posibilidade de visitar actividades como Galiemprego, Día do Emprendedor, ou outras similares, sempre en función do interese do alumnado e da disponibilidade orzamentaria do departamento, así como da oferta das entidades públicas ou privadas que colaboren cos centros educativos. Tamén cabería a organización dalgúnha actividade formativa fóra do horario escolar para o aproveitamento do alumnado en materia empresarial, de emprendemento, etc.

10. Outros apartados

10.1) Adaptación da programación para o ensino non presencial:

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.

Mantéñense os fixados como mínimos exixibles do apartado 4.c da programación

2. Avaliación e cualificación.

Procedemento de avaliación: mantéñense as tarefas a realizar polo alumnado.

Instrumentos de avaliación: mantéñense os instrumentos de avaliación fixados na programación ordinaria.

3. Metodoloxía

No caso de ensino non presencial manteranse sesións virtuais empregando como plataforma de traballo Google Meets previa convocatoria do alumnado cun prazo de aviso mínimo de 24 horas.

O alumnado deberá realizar as trarefas propostas a través da aula virtual e no caso de traballo en grupo empregarase como complemento Google Drive. Para valorar o traballo individual dentro do grupo empregarase unha táboa de coavalidación.

4. Información e publicidade.

A programación do módulo estará a disposición do alumnado tanto na aula virtual como na páxina web do centro.